

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6553/2022
Рев 6590/2022
11.07.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босилковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Весне Станковић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Сања Станковић адвокат из ..., против тужених ББ из ..., кога заступа Мерсудин Алагић адвокат из ... и ВВ из села ..., Општина ..., Република ..., коју заступа Ђорђе Бендић адвокат из ..., ради поништаја уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 826/20 од 12.03.2020. године и ревизији туженог ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 253/22 од 09.02.2022. године, на седници одржаној 11.07.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 826/20 од 12.03.2020. године.

ОДБАЦУЈУ СЕ као недозвољене ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 826/20 од 12.03.2020. године и ревизија туженог ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 253/22 од 09.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 826/20 од 12.03.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Прибоју П 738/2017 од 20.12.2019. године у ставовима првом и трећем изреке којима је у односу на тужену ВВ одбијен тужбени захтев тужиоца за поништај уговора о доживотном издржавању закљученог између примаоца издржавања - оца парничних странака, сада покојног ГГ и даваоца издржавања туженог ББ, и оверен 14.10.2016. године под бројем ОПУ 184/2016 пред Основним судом у Прибоју и тужилац је обавезан да накнади туженој ВВ трошкове парничног поступка од 52.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке означене другостепене пресуде укинута је првостепена пресуда у ставу другом изреке, којим је у односу на туженог АА усвојен тужбени захтев за поништај означеног уговора и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Допунским решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж 826/20 од 21.05.2020. године укинута је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке пресуде Основног суда у Прибоју П 738/17 од 20.12.2019. године којим је тужени

обавезан да накнади тужиоцу трошкове поступка и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 253/22 од 09.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Прибоју П 101/2020 од 15.11.2021. године у ставу првом изреке којим је поништен означени уговор о доживотном издржавању, док је ставом другим изреке преиначена одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке првостепене пресуде од 15.11.2021. године, и обавезан тужени да накнади тужиоцу трошкове од 319.600,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде Гж 826/20 од 12.03.2020. године тужилац је благовремено изјавио посебну ревизију због погрешне примене материјалног права и неуједначене судске праксе.

Против правноснажне пресуде Гж 253/22 од 09.02.2022. године тужени ББ је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Посебна ревизија, у смислу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23; у даљем тексту: ЗПП), представља изузетно правно средство које се, због погрешне примене материјалног права, може изјавити против другостепене пресуде која се не би могла побити ревизијом. О дозвољености посебне ревизије одлучује Врховни суд, ценећи потребу одлучивања о том правном средству због разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Испитујући дозвољеност тужиоцеве посебне ревизије изјављене против означене другостепене пресуде од 12.03.2020. године, Врховни суд је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној, с обзиром на врсту спора, садржину тражене судске заштите, начин пресуђења и разлоге за одбијање тужбеног захтева у односу на тужену ВВ. Оспореном правноснажном пресудом одбијен је захтев тужиоца за поништај уговора о доживотном издржавању који је отац парничних странака сада пок. ГГ (рођен 1934, преминуо 2017. године), закључио у својству примаоца издржавања са туженим ББ у својству даваоца издржавања. Према образложењу нижестепених судова, тужбени захтев је одбијен због недостатка пасивне легитимације у односу на тужену ВВ, јер се она у оставинском поступку одрекла наслеђа очеве заоставштине, због чега се сматра да никада ни није била наследник, у смислу члана 213. Закона о наслеђивању.

У конкретном случају ради се о спору за поништај уговора о доживотном издржавању по тужби једне уговорне стране (наследника примаоца издржавања) против друге уговорне стране (даваоца издржавања, који је и преостали наследник примаоца издржавања), чиме је обезбеђена потпуна процесна заједница нужних јединствених супарничара, а образложење донете пресуде о неоснованости тужбеног захтева усмереног на лице које се одрекло наслеђа заоставштине истог примаоца издржавања (те се не сматра наследником) не одступа од досадашњег тумачења и примене материјалног права на утврђено чињенично стање. Због тога не постоји

потреба за новим тумачењем права нити за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана.

Изјава о пријему наслеђа је неопозива, а решење оставинског суда само декларативна одлука којом се констатује пренос права на имовини са оставиоца на његовог наследника, на основу оставинском суду познатих чињеница, у складу са Законом о наслеђивању којим је прописано да се наследник може одрећи наслеђа изјавом пред судом до окончања првостепеног поступка за расправљање заоставштине, само у своје име и да се сматра да наследник који се одрекао наслеђа никад није ни био наследник (члан 213) и да је изјава о одрицању од наслеђа неопозива (члан 214. став 3). Стога указивање тужиоца да није окончан, већ да је прекинут до окончања ове парнице оставински поступак у коме се тужена ВВ одрекла наслеђа, није у вези са његовим наводом о потреби новог тумачења права о томе да ли тужбом морају бити обухваћени сви правни следбеници примаоца издржавања. С обзиром да тужилац уз ревизију није доставио ни доказе о постојању различитих судских одлука у чињеничној и правној ситуацији сличној оној каква је у конкретном случају и о супротном пресуђењу судова о захтеву као што је конкретан, чиме би поткрепио своју тврдњу о постојању неуједначених пресуда, нису испуњени законски услови за изузетну дозвољеност посебне ревизије, те је одлучено као у првом ставу изреке, на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност изјављених ревизија на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП којим је прописано да је ревизија недозвољена ако је изјављена против пресуде против које по закону не може да се поднесе (члан 403. ст. 1. и 3), осим из члана 404. овог закона, Врховни суд је нашао да су недозвољене и ревизија тужиоца против пресуде Гж 826/20 од 12.03.2020. године и ревизија туженог против пресуде Гж 253/22 од 09.02.2022. године.

Одредбама ЗПП је прописано (члан 403) да против правноснажне пресуде донете у другом степену странке могу да изјаве ревизију у року од 30 дана од дана достављања пресуде (став 1); да је ревизија увек дозвољена ако је: 1) то посебним законом прописано, 2) другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака, 3) другостепени суд усвојио жалбу, укинуо пресуду и одлучио о захтевима странака (став 2); да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе (став 3).

Спор о уговору о доживотном издржавању између примаоца и даваоца издржавања има карактер спора о праву на издржавање, у којем је ревизија увек дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП, у вези с чланом 208. Породичног закона. Међутим, спор о правној ваљаности уговора о доживотном издржавању, односно о поништају уговора о доживотном издржавању, који се води између правног следбеника примаоца издржавања и даваоца издржавања, о каквом је спору реч у конкретном случају, јесте имовинско-правни спор у коме је ревизија дозвољена под условом да вредност предмета спора прелази гранични износ од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, који је прописан одредбом члана 403. став 3. ЗПП.

Како је тужбом од 01.08.2017. године као вредност предмета спора означен је износ од 750.000,00 динара, који очигледно не прелази износ од 40.000 евра, Врховни

суд је нашао да су недозвољене и ревизија тужиоца против пресуде од 12.03.2020. године и ревизија туженог против пресуде од 09.02.2022. године, па су обе ревизије одбачене другим ставом изреке, на основу члана 413. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**